

19,586 Elever. Denne Undervisning er altsaa inddragen i 139 offentlige Skoler, og der er 1,839 Elever færre i de offentlige Skoler end for 5 Aar siden. Det er en sørgelig Kendsgerning at konstatere, at denne Bevægelse synes at være i Tilbagegang. Hvad ere Grundene? Der kan være forskellige. Maaske er det manglende Interesse hos Landbefolkningen. Det kan ogsaa ligge i manglende Interesse hos Lærerstanden. Maaske ligger det i, at Lærertilskudene ere blevne bedre end før. Maaske ligger det i, at Kommunerne vise denne Sag meget ringe Interesse og Støtte. Det er sjældent, at Landkommuner give direkte Tilskud. Aftenskolen paa Landet lever dels af Statens Penge, dels af Tilskud fra Skolefonden, hvortil saa kommer Tilskud af forskellig Størrelse fra Eleverne. Disse sidste bestaa mange Gange ikke ligefrem i Penge, men man giver Læreren en Gave, naar Aftenskoleundervisningen hører op om Foraaret. Det er ikke saa længe siden, jeg talte med en Landsbylærer. Han havde holdt Aftenskole i 20 Aar. I de første Aar havde han faaet en Understøttelse fra Kommunen paa 10 Kr. aarlig, nu var den stegen til 15 Kr. Men der er mange Kommuner, der ikke en Gang vise Sagen den Interesse, at de give saa meget, men indskrænke sig til at yde, hvad de skulle yde, Lokale, Lys og Varme. Dernæst har denne Sag store Vanskeligheder at kæmpe med fra Elevernes Side. Det er ikke saa nemt paa Landet at komme til Aftenskole. Vejene kunne være lange og daarlige. Fra visse Sider klages der over, at det navnlig er vanskeligt at faa Pigerne til at deltage i denne Undervisning, og hertil kunne netop de lange, daarlige og mørke Veje være medvirkende, ligesom ogsaa den Aftengerning, som Pigerne skulle udføre med Malkning o. s. v., kan øve sin Indflydelse.

I det hele kan man sikkert sige, at Eleverne møde trætte og slet oplagte til disse Aftenkursus, hvad der er let forklarligt, naar de have deltaget i Dagens Arbejde. Skal denne Sag vinde frem, og det var det, den gerne skulde, maa vi derfor sikkert tage den op til en alvorlig Overvejelse. Vi kunne ikke forsvare i Længden at forsømme vor konfirmerede Ungdom. Overgangsalderen fra 14 til 20 Aar er en meget vanskelig Tid, men det er

den Alder, hvor de unge Mennesker ere mest modtagelige for Indtryk, hvor de lettest lade sig lede i den ene eller den anden Retning, god eller daarlig. Samfundet maa derfor gøre, hvad det kan, for at bevare Ungdommen i denne Alder; for at lede den i den rigtige Retning og bibringe den Kundskaber, som den har Brug for hele Livet igennem. Men skal denne Sag vinde frem, og skal den navnlig naa frem til hele den danske Ungdom, bliver det nødvendigt at slaa ind paa et nyt Spor. Og der mener jeg, at det rette vilde være at gaa over til Dagundervisning, at der ude paa Landet blev oprettet Dagskoler for den konfirmerede Ungdom. Der er Tider af Aaret, hvor Landbrugsarbejdet ikke lægger saa stærkt Beslag paa sine Medhjælpere som til andre Tider, det er navnlig Tiden fra Januar og til den første Halvdél af Marts. I den Tid tror jeg ikke, der er noget i Vejen for, at man kunde tillade den mandlige og kvindelige Ungdom paa Landet fra det 14de til det 20de Aar at deltage i Undervisningen i en Dagskole. Hvis man tænkte sig, at denne Undervisning begyndte Kl. 10 om Morgenen og kunde være endt Kl. 3—4 om Eftermiddagen, vilde den mandlige og kvindelige Ungdom alligevel kunne deltage i Hjemmearbejdet om Morgenen og om Aftenen. Og hvis man tænkte sig, at Undervisningen blev givet f. Eks. de 4 Dage om Ugen, vilde de andre Dage helt og holdent kunne ofres paa den daglige Gerning i Hjemmet.

Der er i denne Vinter gjort et Forsøg paa Dagskoleundervisning paa Landet. Det er et Forsøg, som man maa hilse med Glæde, og som alle bør se hen til med Forventning og med Haab om, at det maa give et godt Resultat. Jeg tænker her paa den Dagskole, som er oprettet i Beder ved Aarhus. Nu ved jeg nok, at en saadan Dagskole vil faa mange Vanskeligheder at kæmpe med. Spørgsmaalet om Lokaler og om de nødvendige og passende Lærerkrafter er ikke let at løse. Øvre i Beder har man faaet det løst paa den heldige Maade, at en Landbrugsskole, som ligger der, har overladt Lokaler til Undervisningen. To Landbrugslærere, en Præst, en Haandværker og en Skolelærer fra Egnen have slaaet sig sammen om at lede Undervisningen. Planen er, at man i Januar,